

IBM Pensionsfond (pensionskasse)

CVR-nr. 85 75 27 15

Årsrapport 2016

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på pensionskassens
ordinære generalforsamling
d. 20. april 2017

Dirigent

Indholdsfortegnelse:

Side

Påtegninger

- 3 Ledespåtegning
- 4 Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Ledelsesberetning

- 8 Selskabsoplysninger
- 9 Hoved- og nøgletal
- 10 Ledelsesberetning

Årsregnskab

- 15 Resultatopgørelse 1. januar – 31. december
- 16 Balance 31. december
- 18 Egenkapitalopgørelse
- 19 Noter til årsrapporten

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2016 for IBM Pensionsfond (pensionskasse).

Årsregnskabet og ledelsesberetningen aflægges i overensstemmelse med lov om tilsyn med firmapensionskasser.

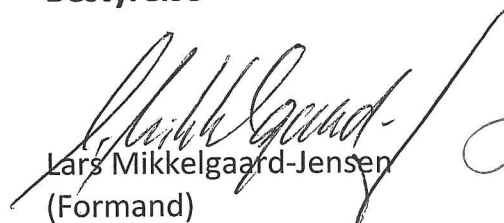
Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af firmapensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016, samt af resultatet af firmapensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i firmapensionskassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som firmapensionskassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Brøndby, d. 22. marts 2017

Bestyrelse

Lars Mikkjelgaard-Jensen
(Formand)

Leif Breum

Henrik Liebetrau

Kai Adelhorst

Claus Hald

Forretningsførere

Jens-Erik Dam

Britt Enggaard

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til bestyrelsen og medlemmerne i IBM Pensionsfond (pensionskasse)

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af Pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med lov om tilsyn med firmapensionskasser.

Hvad har vi revideret

IBM Pensionsfond's årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit *Revisors ansvar for revisionen af regnskabet*.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af Pensionskassen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's Etiske regler.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om tilsyn med firmapensionskasser.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om tilsyn med firmapensionskasser. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om tilsyn med firmapensionskasser. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Pensionskassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Pensionskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Pensionskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Pensionskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Pensionskassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Hellerup, d. 22. marts 2017

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Jesper Edelbo

statsautoriseret revisor

Peter Nissen

statsautoriseret revisor

Selskabsoplysninger

Selskabet	IBM Pensionsfond (pensionskasse) Prøvensvej 1 2605 Brøndby Telefon: 45 24 00 00 CVR-nr: 85 75 27 15 Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december
-----------	---

Bestyrelse	Lars Mikkelaard-Jensen, formand Leif Breum Henrik Liebetrau Kai Adelhorst Claus Hald
------------	--

Forretningsførere	Britt Enggaard Jens-Erik Dam
-------------------	---------------------------------

Revision	PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab Strandvejen 44 2900 Hellerup CVR-nr.: 33 77 12 31
----------	---

Aktuar	Aktuar, cand. act. Steen Ragn, SB Aktuar Gl. Mønt 12 1117 København K
--------	---

Bank	Northern Trust Company 50 Bank Street Canary Wharf London E14 5NT UK
------	--

Hoved- og nøgletal

Beløb i tkr.	2016	2015	2014	2013	2012
Bidrag	106.347	115.124	133.363	146.556	169.595
Pensionsydelse	-241.087	-221.845	-208.184	-195.769	-187.272
Investeringsafkast	646.686	-50.612	1.514.152	-157.324	485.722
Administrationsomkostninger	-6.774	-6.200	-6.276	-5.821	-5.591
Resultat af afgiven forretning	2.707	3.326	3.324	2.706	3.475
Pensionsteknisk resultat	182.985	90.955	350.574	22.088	-145.829
Årets nettoresultat	182.912	90.875	350.496	22.007	-145.926
Pensionsmæssige hensættelser	6.965.440	6.643.253	6.898.208	5.582.257	6.054.705
Egenkapital	1.158.663	975.751	884.876	534.380	512.373
Aktiver i alt	8.411.196	7.818.803	8.265.033	6.597.929	6.869.988
Afkast før pensionsafkastskat i %	9,4%	-0,8%	28,1%	-2,8%	9,3%
Afkast efter pensionsafkastskat i %	8,0%	-0,7%	24,0%	-2,4%	8,0%
Solvensdækning	416%	367%	320%	229%	211%

Ledelsesberetning

Formål

Det er pensionskassens formål at drive pensionskassevirksomhed, herunder at sikre medlemmerne pension i overensstemmelse med pensionsregulativet.

Pensionskassen er lukket for tilgang den 1. juli 1994.

Medlemsudvikling

Primo januar 2016 var der 301 aktive medlemmer i pensionskassen. Ved udgangen af året var der 248 aktive medlemmer. I årets løb er 1 medlem udtrådt, og 52 medlemmer er gået på pension. De 52 medlemmer, der er gået på pension, er fordelt på 8 tidlige pensioner, 30 opsatte pensioner, 1 invalidepension og 13 alderspensioner (hvoraf de 9 fortsat er ansat).

Pensionskassen udbetalte ved udgangen af 2016 pensioner til 1019 personer. Heraf var 845 tidligere medarbejdere og 174 ægtefæller.

Bidrag fra selskabet

Det ordinære bidrag fra IBM Danmark ApS har for 2016 været på 115,6 mio. kr. Det nævnte bidrag er før betaling af arbejdsmarkedsbidrag.

Det har ikke været nødvendigt med ekstraordinære bidrag i 2016.

Investeringsafkast

Årets afkast, inklusiv finansielle instrumenter, blev et afkast på 9,4% sammenlignet med et afkast i 2015 på -0,8%. Afkastet på obligationer udgjorde 4,5% (2015: 0,1%), mens afkast på aktier var 10,9% (2015: 11,0%). Endvidere er årets samlede afkast positivt påvirket af pensionskassens brug af finansielle instrumenter til afdækning af renterisiko (swaps).

Efter pensionsafkastskat blev afkastet i 2016 på 8,0% (2015: -0,7%).

Solvens

Pensionskassens investeringspolitik i 2016 er ændret til et split mellem aktier og obligationer på 18/81 samt 1% til kontanter.

Til at værdiansætte/måle de langsigtede pensionsforpligtigelser bruger forsikrings- og pensionsselskaber samt pensionskasser en såkaldt diskonteringsrentekurve, der dagligt offentliggøres af Finanstilsynet.

Den 1. januar 2016 blev der taget en ny rentekurve i brug som medfører en mindre reduktion af pensionshensættelserne.

Pensionskassen arbejder tæt sammen med IBM Retirement Funds Europe (RFE) på løbende at optimere renteafdækningen.

Ved udgangen af 2016 var alle obligationsinvesteringer i tyske og danske statsobligationer samt virksomhedsobligationer, og alle investeringer i aktier var i investeringsforeningsandele.

Investering i finansielle instrumenter til renteafdækning

Den samlede stigning i pensionshensættelserne var i 2016 på 319,7 mio. kr. mod et fald på -256,5 mio. kr. i 2015.

Pensionskassen har i 2016 fortsat brugt swaps for at reducere renterisikoen på pensionshensættelserne. Brugen af swaps har gennem hele 2016 bidraget til en stabilisering af udslag i pensionskassens solvens.

Finansielle risici og pensionsrisici

Bestyrelsen fastlægger rammerne for pensionskassens risikostyring, mens den daglige ledelse (forretningsførerne) løbende overvåger pensionskassens risici og sikrer at rammerne overholdes.

Pensionskassen er eksponeret over for en række risikofaktorer, der overordnet kan opdeles i finansielle risici, pensionsmæssige risici og operationelle risici.

Bestyrelsen har fastlagt politikker og mål for disse risikoområder og de evalueres mindst en gang årligt på et af de ordinære bestyrelsesmøder. Der har i 2016 været afholdt 4 ordinære bestyrelsesmøder, hvor bestyrelsen har fået gennemgået status og resultatet af de omfattende kontroller der udføres både internt i IBM og af den ansvarshavende aktuar samt af den revisionsmæssige gennemgang af ekstern revisor.

Finansielle risici er risikoen for tab, hvis markedsværdien af de samlede aktiver og forpligtigelser ændrer sig på grund af ændringer i renteniveau, aktiekurser og valutakurser. Aktiverne registreres i henhold til den af bestyrelsen godkendte forretningsgang.

De registrerede aktiver rapporteres kvartalsmæssigt til Finanstilsynet og attesteres af den valgte revisor. Derudover fremsendes mindst hver uge en Asset Valuation Report til bestyrelsen, de interne medlemmer af investeringskomiteen og RFE, således at der sikres fokus på udsving i de

registrerede aktivers værdi, og at værdien til enhver tid mindst svarer til de pensionsmæssige hensættelser.

Udsvinget af de pensionsmæssige hensættelser påvirkes særligt af udsving i renten og ændringer i levetids- og dødelighedsforudsætninger fastsat af Finanstilsynet.

De pensionsmæssige risici vurderes løbende af pensionskassens ansvarshavende aktuar i forbindelse med opgørelse af pensionskassens forpligtigelser.

Pensionskassen foretager desuden daglige solvensberegninger for at sikre, at solvenskravet er opfyldt.

Trafiklys

Pensionskassen skal som en del af risikostyringen opgøre Finanstilsynets "trafiklys", som giver mulighed for at være i grønt, gult eller rødt lys, afhængig af, hvor godt rustet pensionskassen er til at modstå pludselige ændringer i renteniveau, valutakurser og aktiver. Pensionskassen har i hele 2016 været i grønt lys.

Dispensationer

Pensionskassen har søgt om og har opnået dispensation hos Finanstilsynet indtil udgangen af 2017 til, at investere mere end lovgrænsen på 10% af pensionshensættelser i en investeringsforening. Pensionskassen kan dermed opnå stordriftsfordele ved at investere i aktier i investeringsforeningen.

Finanstilsynets inspektion 2015

I april 2015 udførte Finanstilsynet en ordinær inspektion af pensionskassen. Dette resulterede i 3 påbud der alle var bragt i orden pr. 15. januar 2016 iht. Finanstilsynets frist. Herudover gav Finanstilsynet 2 risikooplysninger. Den ene blev ligeledes bragt i orden d. 15. januar 2016, mens den anden der indebar en ændring af pensionsvedtægter og pensionsregulativ, blev fremlagt og godkendt på det årlige medlemsmøde i april 2016.

Opgørelsesgrundlag

Finanstilsynet har 18. november 2016 offentliggjort et opdateret benchmark for levetider 2015. Alle firmapensionskasser skulle anmelde nye dødeligheder inden udgangen af 2016. I opgørelsesgrundlaget skal tillige indregnes usikkerheden i fastsættelsen af firmapensionskassens dødelighed, kaldet realisationsrisikoen.

Det nye opgørelsesgrundlag blev taget i brug den 31. december 2016 og betød en forhøjelse af kapitalkravet og en nedgang i solvensen.

Hændelser efter balancedagen

Der er ikke efter regnskabsperiodens afslutning indtruffet betydningsfulde hændelser for pensionskassen.

Resultatdisponering

Årets overskud er i henhold til vedtægternes bestemmelser overført til næste år.

Forventet udvikling

På baggrund af pensionskassens øjeblikkelige kapitalforhold og styrke til at modstå en negativ markeds- og renteutvikling, vurderer bestyrelsen løbende behovet og mulighederne for at begrænse investeringsrisikoen samt reducere renterisikoen.

Endvidere undersøges det løbende, hvilke alternative investeringsmuligheder, der kan være attraktive for pensionskassen, og som kan tages i anvendelse med henblik på et større afkast.

Bestyrelse og forretningsførere

Bestyrelse og forretningsførere i pensionskassen har følgende ledelseshverv i andre danske erhvervsvirksomheder:

Bestyrelse:

Lars Mikkelaard-Jensen (formand)

Bestyrelsesformand og direktør, IBM Danmark ApS.

Bestyrelsesformand, DI – Organisation for erhvervslivet.

Bestyrelsesmedlem, Sydbank.

Bestyrelsesmedlem, M.J. Grønbech & Sønner Holding A/S

Leif Breum

Økonomidirektør, IBM Danmark ApS

Bestyrelsesmedlem, IBM Client Innovaton Center Danmark ApS

Bestyrelse og forretningsførere (forsat)

Henrik Liebetrau

Personaledirektør, IBM Danmark ApS

Kai Adelhorst

Ingen øvrige ledelseshverv

Claus Hald

Ingen øvrige ledelseshverv

Forretningsførere:

Britt Enggaard

Ingen øvrige ledelseshverv

Jens-Erik Dam

Ingen øvrige ledelseshverv

Resultatopgørelse 1. januar – 31. december

	Note	2016 tkr.	2015 tkr.
Ordinære bidrag fra virksomheden	1	106.347	115.124
Bidrag f.e.r., i alt		106.347	115.124
Renteindtægter og udbytter m.v.	2	264.857	293.618
Kursreguleringer	3	573.891	-273.145
Renteudgifter		-73.376	-72.749
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	4	-7.307	-7.054
Investeringsafkast, i alt		758.065	-59.330
Pensionsafkastskat	5	-111.379	8.718
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat		646.686	-50.612
Udbetalte pensionsydelse		-246.266	-227.170
Modtaget genforsikringsdækning		5.179	5.325
Pensionsmæssige ydelser f.e.r., i alt	6	-241.087	-221.845
Ændring i pensionshensættelser	11	-319.715	256.487
Ændring i genforsikringsandel		-2.472	-1.999
Ændring i pensionsmæssige hensættelser f.e.r., i alt		-322.187	254.488
Administrationsomkostninger	7	-6.774	-6.200
Pensionsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt		-6.774	-6.200
PENSIONSTEKNISK RESULTAT		182.985	90.955
ÅRETS RESULTAT		182.985	90.955
Andre skatter og afgifter	8	-73	-80
ÅRETS NETTORESULTAT		182.912	90.875

Balance 31. december

Aktiver

	Note	2016 tkr.	2015 tkr.
Investeringsforeningsandele		1.522.185	1.372.215
Statsobligationer		4.669.977	4.177.830
Virksomhedsobligationer		1.569.325	1.519.165
Afledte finansielle instrumenter	9	532.946	642.709
Indlån i kreditinstitutter		33.774	7.504
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt		8.328.207	7.719.423
INVESTERINGSAKTIVER, I ALT		8.328.207	7.719.423
Udskudt pensionsafkastskat	5	0	8.718
ANDRE AKTIVER, I ALT		0	8.718
Tilgodehavende renter og udbytter		62.347	71.160
Andre periodeafgrænsningsposter	10	20.642	19.502
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, I ALT		82.989	90.662
AKTIVER, I ALT		8.411.196	7.818.803

Balance 31. december

Passiver

	<u>Note</u>	<u>2016</u> tkr.	<u>2015</u> tkr.
Overført overskud		1.158.663	975.751
EGENKAPITAL, I ALT		1.158.663	975.751
Garanterede ydelser	11	6.962.655	6.640.468
Erstatningshensættelser		2.785	2.785
Pensionshensættelser, i alt		6.965.440	6.643.253
PENSIONSMÆSSIGE HENSÆTTELSER, I ALT		6.965.440	6.643.253
Skyldig til tilknyttet virksomhed		9.137	643
Skyldig pensionsafkastskat		102.660	0
Afledte finansielle instrumenter		172.667	196.486
Anden gæld	12	2.629	2.670
GÆLD, I ALT		287.093	199.799
PASSIVER, I ALT		8.411.196	7.818.803

Øvrige noter uden henvisning

Antal medlemmer af pensionskassen	13
Personaleudgifter og vederlag	14
Kapitalkrav og basiskapital	15
Investeringsaktiver og sikkerhedsstillelse	16
Specifikation af aktiver og disses afkast	17
Specifikation af kapitalandele i investeringsforeninger	18
Branchespecifikation af investeringer i virksomhedsobligationer	19
Nærtstående parter	20
Hoved- og nøgletal	21
Finansielle risici og pensionsrisici	22
Regnskabspraksis	23

Egenkapitaloppgørelse

	<u>Egenkapital</u> tkr.	<u>Årets resultat</u> tkr.	<u>I alt</u> tkr.
Egenkapital 1. januar 2015	884.876		884.876
Årets resultat		90.875	90.875
Egenkapital 31. december 2015			975.751
Egenkapital 1. januar 2016	975.751		975.751
Årets resultat		182.912	182.912
Egenkapital 31. december 2016			1.158.663

Noter til årsrapporten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	tkr.	tkr.
1 Bidrag		
Ordinære bidrag	115.595	125.135
AM-bidrag af ordinære bidrag	-9.248	-10.011
Ordinære bidrag, i alt	<u>106.347</u>	<u>115.124</u>
2 Renteindtægter og udbytter m.v.		
Udbytte fra investeringsforeninger	35.026	30.771
Obligationerrenter	229.831	262.847
Renteindtægter og udbytter m.v., i alt	<u>264.857</u>	<u>293.618</u>
3 Kursreguleringer på investeringsaktiverne		
Investeringsforeninger	114.790	126.374
Obligationer	113.826	-141.131
Valutaterminskontrakter	-6.220	-86.281
Kursgevinst, afledte finansielle instrumenter	351.495	-172.107
Kursreguleringer på investeringsaktiverne, i alt	<u>573.891</u>	<u>-273.145</u>
4 Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed		
Ændrede momsregler på porteføljeforvaltning, som følge af EU dom, kan medføre en korrektion af administrationsomkostninger ved køb af leverancer fra udlandet. En eventuel korrektion vil ikke have væsentlig indvirkning på regnskabet.		
5 Pensionsafkastskat (PAL)		
Udskudt PAL 1. januar	8.718	0
Årets regulering af udskudt PAL	-8.718	8.718
Udskudt PAL 31. december	<u>0</u>	<u>8.718</u>
Beregnet PAL for året	-111.379	8.718
PAL-skat indregnet i årets resultat	<u>-111.379</u>	<u>8.718</u>

Noter til årsrapporten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	tkr.	tkr.
6 Pensionsydelse		
Pensionsydelse	-238.608	-224.902
Udtrædelsegodtgørelse	-7.658	-2.268
Genforsikringens andel	5.179	5.325
Pensionsydelse, i alt	<u>-241.087</u>	<u>-221.845</u>
7 Administrationsomkostninger		
Vederlag til IBM selskaber	-4.660	-4.519
Revisionshonorar	-674	-256
Aktuar, advokat m.v.	-1.440	-1.425
Administrationsomkostninger, i alt	<u>-6.774</u>	<u>-6.200</u>
<i>Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor kan specificeres således:</i>		
Honorar for revision af årsrapporten	-256	-256
Honorar for andre ydelser end revision	-418	0
Revisionshonorar, i alt	<u>-674</u>	<u>-256</u>
Andre skatter og afgifter		
8		
Bidrag til Finanstilsynet	-73	-80
Andre skatter og afgifter, i alt	<u>-73</u>	<u>-80</u>

Noter til årsrapporten

	2016	2016	2015	2015
	tEUR	tkr.	tEUR	tkr.
9 Renteswaps				
Udløb < 5 år				
Hovedstol	293.000		384.000	
Positiv markedsværdi		0		0
Negativ markedsværdi		-86.004		-71.738
Udløb 5 - 10 år				
Hovedstol	65.000		99.000	
Positiv markedsværdi		3.732		1.784
Negativ markedsværdi		-73.657		-79.873
Udløb 10 - 20 år				
Hovedstol	455.600		571.900	
Positiv markedsværdi		529.214		626.301
Negativ markedsværdi		-8.006		-44.875
Udløb > 20 år				
Hovedstol	70.000		53.000	
Positiv markedsværdi				14.624
Negativ markedsværdi		-5.000		
Renteswaps i alt				
Hovedstol	883.600		1.107.900	
Positiv markedsværdi		532.946		642.709
Negativ markedsværdi		-172.667		-196.486

Markedsværdi er i balancen indeholdt i regnskabsposten Afledte finansielle instrumenter.

10 Andre periodeafgrænsningsposter

Forudbetalte pensionsydelse	20.642	19.502
Andre periodeafgrænsningsposter, i alt	20.642	19.502

Noter til årsrapporten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	tkr.	tkr.
11 Pensionshensættelser		
Pensionshensættelser primo	6.677.223	6.933.710
Bidrag	106.347	115.124
Pensionsydelse	-246.266	-227.170
Øvrige ændringer	459.634	-1.444.441
Årets ændring	319.715	-256.487
Pensionshensættelser ultimo	6.996.938	6.677.223
Heraf genforsikringens andel	-34.283	-36.755
Pensionshensættelser ultimo, netto	<u>6.962.655</u>	<u>6.640.468</u>
12 Anden gæld		
Øvrige hensættelser og skyldige udgifter	2.629	2.670
Anden gæld, i alt	<u>2.629</u>	<u>2.670</u>
13 Antal medlemmer af pensionskassen		
Tjenestgørende medlemmer	248	301
Alderspensioner	845	815
Ægtefæller	174	163
Medlemmer i alt ved årets udgang	<u>1.267</u>	<u>1.279</u>
Børn	0	0
14 Personaleudgifter og vederlag		
Gennemsnitligt antal heltidsansatte	0	0

Der er ikke udbetalt lønninger til personale eller vederlag til pensionskassens bestyrelse.

Noter til årsrapporten

		<u>2016</u>	<u>2015</u>		
		tkr.	tkr.		
15	Kapitalkrav og basiskapital				
	Kapitalkrav	278.693	265.909		
	Basiskapital (egenkapital)	1.158.663	975.751		
	Solvensdækning	416%	367%		
16	Investeringsaktiver og sikkerhedsstillelse				
	Investeringsaktiver, i alt	8.216.057	7.592.397		
	Registrerede aktiver	7.617.066	7.241.086		
17	Specifikation af aktiver og disses afkast				
		<u>Regnskabsmæssig værdi</u>	<u>Netto-</u>	<u>Afkast</u>	
		<u>primo 2016</u>	<u>ultimo 2016</u>	<u>investering</u>	<u>før skat</u>
	Udenlandske børsnoterede aktier	1.372.215	1.522.185	35.026	10,93%
	Statsobligationer	4.177.830	4.669.977	398.204	4,64%
	Virksomhedsobligationer	1.519.165	1.569.325	114.405	3,96%
	Øvrige finansielle investerings- aktiver og tilgodehavender	13.230	38.516	n/a	n/a
	Afledte finansielle instrumenter	440.497	355.537	n/a	n/a

Noter til årsrapporten

18 Specifikation af kapitalandele i investeringsforeninger

Branche/region	Danmark	Øvrige Europa	Nord- amerika	Japan	Øvrige Asien	Øvrige lande	I alt
Forbrugsgoder	0,05%	2,41%	7,79%	1,82%	0,15%	0,07%	12,29%
Konsumentvarer	0,03%	3,15%	5,71%	0,65%	0,04%	0,19%	9,77%
Energi	0,00%	1,77%	5,31%	0,08%	0,00%	0,13%	7,29%
Finans	0,07%	4,62%	10,40%	1,20%	0,56%	1,18%	18,03%
Sundhedspleje	0,26%	2,68%	8,18%	0,66%	0,00%	0,27%	12,05%
Industri	0,13%	2,78%	6,15%	1,75%	0,24%	0,16%	11,21%
IT	0,00%	0,97%	12,61%	0,95%	0,01%	0,07%	14,61%
Materialer	0,04%	1,85%	2,18%	0,54%	0,00%	0,41%	5,02%
Telekommunikation	0,01%	0,95%	1,74%	0,50%	0,08%	0,07%	3,35%
Forsyning	0,01%	0,82%	1,95%	0,18%	0,14%	0,09%	3,19%
Ejendomme	0,00%	0,31%	1,80%	0,40%	0,42%	0,26%	3,19%
I alt	0,60%	22,31%	63,82%	8,73%	1,64%	2,90%	100,00%

19 Specifikation af kapitalandele i virksomhedsobligationer

Branche/region	Danmark	Øvrige Europa	Nord- amerika	Japan	Øvrige Asien	Øvrige lande	I alt
Forbrugsgoder	0,09%	10,52%	3,36%	0,00%	0,00%	0,65%	14,62%
Konsumentvarer	0,00%	5,33%	0,75%	0,00%	0,00%	0,00%	6,08%
Energi	0,00%	4,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%	4,38%
Finans	1,46%	31,37%	7,72%	0,18%	0,00%	1,29%	42,02%
Offentlig sektor	0,00%	0,46%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,46%
Industri	0,87%	3,86%	0,71%	0,00%	0,00%	0,75%	6,19%
Teknologi	0,00%	0,26%	0,87%	0,00%	0,00%	0,00%	1,13%
Materialer	0,00%	2,55%	0,05%	0,00%	0,00%	1,05%	3,65%
Kommunikation	0,36%	6,33%	1,97%	0,00%	0,00%	1,49%	10,15%
Forsyning	0,00%	9,35%	0,05%	0,00%	0,00%	0,43%	9,83%
Diversificeret	0,00%	1,25%	0,00%	0,00%	0,00%	0,24%	1,49%
I alt	2,78%	75,61%	15,48%	0,18%	0,00%	5,95%	100,00%

Noter til årsrapporten

20 Nærtstående parter

Pensionskassen har indgået en administrationsaftale med IBM Danmark ApS. Administrationsaftalen er indgået på markedsmæssige vilkår.

Transaktioner mellem pensionskassen og IBM Danmark ApS sker via en mellemregningskonto til pålydende værdi.

IBM Danmark ApS har ifølge vedtægterne ret til at udnævne tre bestyrelsesmedlemmer, herunder bestyrelsesformanden. I tilfælde af stemmelighed i bestyrelsen er bestyrelsesformandens stemme afgørende.

21 Hoved- og nøgletal

Der henvises til side 9 i ledelsesberetningen.

22 Finansielle risici og pensionsrisici

Der henvises til side 11 i ledelsesberetningen.

23 Regnskabspraksis

Årsrapporten for IBM Pensionsfond (pensionskasse) er udarbejdet i overensstemmelse med lov om tilsyn med firmapensionskasser samt den gældende bekendtgørelse om finansielle rapporter for firmapensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen).

Årsrapporten er aflagt i DKK.

Generelt om indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder hensatte forpligtelser og tilbageførsler som følge af

Noter til årsrapporten

23 Regnskabspraksis (forsat)

ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde pensionskassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå pensionskassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser, hvilket er beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Pensionskassen anvender handelsdagsbogføring vedrørende investeringsaktiverne.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

Som målevaluta benyttes danske kroner. Alle andre valutaer anses som fremmed valuta.

Genforsikring

Præmier, bonus og forsikringsydelser vedrørende Danica Pension er anført som genforsikringsposter i årsregnskabet, jf. regnskabsbekendtgørelsen § 51, stk .6.

Resultatopgørelsen

Bidrag

Bidrag omfatter årets opkrævede bidrag fra sponsorvirksomheden. Arbejdsmarkedsbidrag for året modregnes i bidragene.

Noter til årsrapporten

23 Regnskabspraksis (fortsat)

Investeringsafkast

Regnskabsposten "Renteindtægter og udbytter m.v." indeholder de i regnskabsåret forfaldne og periodiserede renter samt aktieudbytter.

Regnskabsposten "Kursreguleringer" indeholder realiserede og urealiserede værdipapirreguleringer, gevinster og tab ved udtrækning og salg af værdipapirer samt valutareguleringer.

Pensionsafkastskat

Pensionsafkastskat består af årets aktuelle pensionsafkastskat, forskydning i udskudt pensionsafkastskat samt eventuelle reguleringer vedrørende tidligere år.

Skyldig eller tilgodehavende aktuel pensionsafkastskat indregnes i balancen som beregnet pensionsafkastskat.

Udskudt pensionsafkastskat måles efter de gældende skatteregler og skattesatser og indregnes med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres.

Pensionsmæssige ydelser

Pensionsmæssige ydelser omfatter årets udbetalte pensioner, ægtefællepensioner samt udtrædelsesgodtgørelser.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter investeringsomkostninger og omkostninger til administration af pensionskassen, herunder omkostninger til aktuar, revision m.v.

Administrationsomkostningerne er i resultatopgørelsen fordelt på omkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed og øvrige administrationsomkostninger.

Noter til årsrapporten

23 Regnskabspraksis (forsat)

Balancen

Investeringsaktiver

Værdipapirer, indregnet som investeringsaktiver, omfatter børsnoterede aktier, investeringsforeningsandele, statsobligationer, virksomhedsobligationer, indlån i kreditinstitutter, valutaterminskontrakter og afledte finansielle instrumenter, der indregnes første gang i balancen til dagsværdi og måles efterfølgende til dagsværdi.

Dagsværdien af børsnoterede værdipapirer fastsættes til lukkekursen på balancedagen.

Positive og negative dagsværdier af valutaterminskontrakter og andre afledte finansielle instrumenter klassificeres henholdsvis som "Øvrige investeringsaktiver" og "Anden gæld".

Ændring i dagsværdien af investeringsaktiver indregnes i resultatopgørelsen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender udgøres af tilgodehavende hos tilknyttet sponsorvirksomhed.

Andre tilgodehavender

Andre tilgodehavender udgøres af marginafregning i forbindelse med handel med afledte finansielle instrumenter.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, der er opført som aktiver, omfatter afholdt forudbetalt pension for næste år samt tilgodehavende renter og udbytte.

Pensionsmæssige hensættelser

De pensionsmæssige hensættelser opgøres af pensionskassens aktuar på basis af det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag og består af garanterede ydelser til medlemmerne. De garanterede ydelser udgør nutidsværdien af de ydelser, der er garanteret medlemmerne, samt nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration, med fradrag af nutidsværdien af de aftalte fremtidige bidrag, der betales af sponsorvirksomheden. Erstatningshensættelser består af udtrædelsesgodtgørelser.

Noter til årsrapporten

23 Regnskabspraksis (forsat)

Pensionskassen opgør hensættelserne til dagsværdi ved anvendelse af den af Finanstilsynet offentliggjorte justerede landespændskorrigerede rentekurve med en løbetidsafhængig diskonteringsrate fratrukket pensionsafkastskat.

Som følge af, at IBM Pensionsfond (pensionskasse) er en ydelsesdefineret pensionsordning, er udviklingen i pensionshensættelserne opdelt i bidrag, pensionsydelse og øvrige ændringer, jf. § 86, stk. 2 i regnskabsbekendtgørelsen.

Gæld

Anden gæld udgøres af andre omkostninger, der vedrører regnskabsåret, men betales først efterfølgende. Anden gæld måles i balancen til amortiseret kostpris, hvilket i al væsentlighed svarer til pålydende værdi.

Skyldig til tilknyttet virksomhed udgøres af gæld til tilknyttet sponsorvirksomhed.